

ที่ อบ ๐๐๑๙/ว ๕๖๑๓

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๑๓ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการดำเนินคดีเกิดความล่าช้าเนื่องจากการรวบรวมพยานหลักฐาน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ที่ อบ ๐๐๑๙/ว ๒๐๑๔ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔
๒. หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี ที่ อบ ๐๐๑๙/ว ๔๑๘๐ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๑๗.๒/ว ๒๐๘๗
ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดอุบลราชธานี ได้ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับอายุความตามมูลหนี้และวิธีการนับอายุความ และได้กำชับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัดมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อีกทั้ง กรมการพัฒนาชุมชนยังได้ตระหนักถึงปัญหาด้านการดำเนินคดีอาญาอันเกิดจากการยกยอก ฉ้อโกง ปลอมแปลงเอกสาร เป็นเหตุให้การดำเนินคดีเกิดความล่าช้า ไม่ว่าจะเป็นปัญหาคดียังขาดข้อเท็จจริงสาระสำคัญบางส่วนและต้องมีการสอบสวนเพิ่มเติมก็ดี ปัญหาพนักงานสอบสวนปล่อยปละเลยเนื่องจากการแต่งตั้งโยกย้ายไม่สามารถหาสำนวนพบในขณะนี้ก็ดี หรือการหาสำเนาโครงการบางส่วนไม่พบเนื่องจากการโยกย้ายสำนักงานบ่อยครั้งแต่ได้แจ้งความร้องทุกข์และส่งเอกสารหลักฐานต่างๆให้พนักงานสอบสวนไว้ก่อนนี้ก็ดี นั้น

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับรายงานจากจังหวัดหลายจังหวัดว่า ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนได้โดยชอบแล้ว แต่ประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้ส่งแนวทางปฏิบัติการดำเนินการดำเนินคดีเกิดความล่าช้าเนื่องจากการรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อให้ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จังหวัดอุบลราชธานี จึงขอส่งแนวทางปฏิบัติการดำเนินการดำเนินคดีเกิดความล่าช้าเนื่องจากการรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศึกษาและถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวโดยเคร่งครัด รายละเอียด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศุภศิษย์ กอเจริญยศ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน

โทร. ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

โทรสาร ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

Handwritten signature/initials in the top left corner.

ศาลากลางจังหวัดชลบุรีธานี
เลขรับที่ 23547
รับวันที่ 10 ส.ค. 2564

ที่ มท ๐๔๑๗.๒/ว ๒๐๙๗

กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีการดำเนินคดีเกิดความล่าช้าเนื่องจากการรวบรวมพยานหลักฐาน 11 ส.ค. 2564

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๑๗.๒/ว ๗๘๗ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔
- ๒. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๑๗.๒/ว ๑๒๔๕ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔
- ๓. หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๑๗.๒/ว ๑๒๓๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมการพัฒนาชุมชนได้ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับอายุความ ตามมูลหนี้และวิธีการนับอายุความ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ได้กำชับให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัดมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เพื่อให้จังหวัดได้ดำเนินการได้อย่าง ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และให้เจ้าหน้าที่ได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ราชการไม่ปล่อยปละ ละเลยจนราชการต้องเกิดความเสียหาย อีกทั้ง กรมการพัฒนาชุมชนยังได้ตระหนักถึงปัญหาด้านการ ดำเนินคดีอาญาอันเกิดจากการยกยอก ฉ้อโกง ปลอมแปลงเอกสาร เป็นเหตุให้การดำเนินคดีเกิดความล่าช้า ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาคดียังขาดข้อเท็จจริงสาระสำคัญบางส่วนและต้องมีการสอบสวนเพิ่มเติมคดี ปัญหา พนักงานสอบสวนปล่อยปละละเลยเนื่องจากการแต่งตั้งโยกย้ายไม่สามารถหาสำนวนพบในขณะนี้ก็ดี หรือการหาสำเนาโครงการบางส่วนไม่พบเนื่องจากการโยกย้ายสำนักรงงานบ่อยครั้งแต่ได้แจ้งความร้องทุกข์ และส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ให้พนักงานสอบสวนไว้ก่อนนี้ก็ดี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการพัฒนาชุมชนขอเรียนว่า ในการดำเนินคดีอาญา กรมการพัฒนาชุมชนได้รับรายงาน จากจังหวัดหลายจังหวัดว่า ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนได้โดยชอบแล้ว แต่ประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นปัญหาการดำเนินการในชั้นรวบรวมพยานหลักฐานแห่งคดีทั้งปวงเพื่อฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล แต่หลักที่สำคัญประการหนึ่งของการฟ้องคดีอาญานั้น คือ ไม่ว่าจะเป็นกรรวบรวมพยานหลักฐานขึ้นใด อันจำเป็นแห่งคดีเพื่อฟ้องผู้ต้องหา การดำเนินการทั้งปวงเหล่านั้นจะต้องดำเนินการฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิด มาฟ้องต่อศาลภายในอายุความด้วย กล่าวคือ การที่มาตรา ๙๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา กำหนดให้อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายเดียวกัน ก็มีความหมายเป็นนัยว่าอายุความร้องทุกข์นั้น เป็นส่วนหนึ่งหรือเงื่อนไขของอายุความตามมาตรา ๙๕ เมื่อเป็นความผิดอันยอมความได้หรือความผิด ต่อส่วนตัวหากได้ร้องทุกข์หรือได้ฟ้องคดีภายใน ๓ เดือนแล้ว คดีก็ไม่ขาดอายุความ แต่ในขณะที่อายุความ หักไปตามมาตรา ๙๕ นั้น แม้ว่าผู้เสียหายจะได้อ้างทุกข์โดยชอบแล้ว แต่ถ้ามิได้มีการฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิด มาฟ้องต่อศาลภายในอายุความ คดีก็เป็นอันขาดอายุความอาญาตามมาตรา ๙๕ โดยการคำนวณอายุความ ให้คำนวณอัตราโทษสูงสุดของฐานความผิดนั้น ๆ ประกอบกับมาตรา ๙๕ เป็นฐานการนับอายุความทั่วไป ในความผิดฐานนั้น ๆ เช่น ผู้ต้องหากระทำความผิดฐานยกยอก หรือฉ้อโกง หรือปลอมแปลงเอกสาร /และมีอัตรา...

และมีอัตราโทษสูงสุดจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ต้องด้วยมาตรา ๙๕ (๓) มีกำหนดอายุความฟ้องคดี ๑๐ ปี (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๕๖๘/๒๕๕๕) นับแต่วันที่ที่มีการกระทำความผิด ต่างจากอายุความร้องทุกข์ ซึ่งนับอายุความร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด ดังนั้นหากมีกรณีปัญหาดังกล่าว ขอให้จังหวัดได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีคดียังขาดข้อเท็จจริงสาระสำคัญบางส่วนและต้องมีการสอบสวนเพิ่มเติมหรือกรณีมีการแต่งตั้งโยกย้ายพนักงานสอบสวนทำให้ไม่สามารถหาสำนวนพบในขณะนั้น เมื่อจังหวัดในฐานะผู้เสียหายที่ได้รับมอบอำนาจจากกรมการพัฒนารัฐบาล ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น หากข้อเท็จจริงของคดียังขาดในส่วนสาระสำคัญที่จะต้องมีการสอบสวนเพิ่มเติม พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงต้องทำหน้าที่ในการสอบสวนและรวบรวมหลักฐานเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ตามกฎหมายต่อไป สำหรับสำนวนคดีที่อยู่ในความครอบครองของพนักงานสอบสวนนั้น ถือเป็นสำนวนการสอบสวนบรรดาเอกสารทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับคดีที่พนักงานสอบสวนได้รวบรวมไว้ เช่น บันทึกคำให้การของผู้ให้การที่พนักงานสอบสวนเป็นผู้จัดทำ เอกสารที่ยื่นเป็นพยาน คำร้องทุกข์ที่ยื่นต่อเจ้าพนักงานฯ ซึ่งถือเป็นเอกสารราชการ เมื่อเกิดการสูญหายหรือหาไม่พบก็ต้องถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อพนักงานสอบสวนที่ได้รับมอบหมายโดยไม่อาจปฏิเสธความมีอยู่ของสำนวนการสอบสวนและไม่อาจอ้างเหตุการณ์แต่งตั้งโยกย้ายมาปฏิเสธความรับผิดชอบได้ ด้วยเหตุนี้ จึงขอให้จังหวัดมีหนังสือถึงพนักงานสอบสวนพร้อมแนบสำเนาบันทึกการแจ้งความร้องทุกข์ เพื่อสอบถามความคืบหน้าแห่งคดี และหากยังไม่ปรากฏความคืบหน้าให้พัฒนาการจังหวัดเข้าพบพนักงานสอบสวนเพื่อหารือและแก้ไขปัญหาต่อไป

๒. กรณีจังหวัดหาสำเนาโครงการบางส่วนไม่พบเนื่องจากมีการโยกย้ายสำนักงานบ่อยครั้งหรือกรณีอื่นใดเป็นเหตุให้ไม่สามารถฟ้องคดีอาญาต่อศาลได้ อันเกิดจากความบกพร่องของเจ้าหน้าที่พัฒนารัฐบาลผู้รับผิดชอบหรือความไม่สมบูรณ์ของพยานหลักฐานในสำนวนคดี เช่น ไม่มีหนังสือรับสภาพความรับผิดชอบของผู้กระทำความผิดหรือหนังสือรับสภาพความรับผิดชอบสูญหาย โดยที่เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารสิทธิและถือว่าเป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่งด้วย เมื่อเอกสารดังกล่าวสูญหายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจึงต้องแจ้งความลงบันทึกประจำวันต่อพนักงานสอบสวนเพื่อเป็นหลักฐานยืนยันความมีอยู่ของเอกสารดังกล่าว รวมทั้งอาจต้องมีการบันทึกปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องในการกู้ยืมเงิน การเบิกเงิน การคืนเงิน เพื่อนำบันทึกประจำวันดังกล่าวประกอบเอกสารอื่นเพียงพอต่อการดำเนินคดีได้ เมื่อมีการฟ้องคดีพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหา ส่วนกรณีสัญญากู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบาทาสตรี ฉบับจริงสูญหาย ถูกทำลายหรือถูกซ่อนเร้นไม่มีเอกสารที่จะติดตามหนี้ได้ ให้จังหวัดดำเนินการตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องลักษณะนี้ไว้แล้ว

ในการนี้ หากสิ้นสุดอายุความการดำเนินคดีหรือคดีสิ้นสุดด้วยความเห็นของพนักงานอัยการที่มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาและพนักงานอัยการ (มิใช่คำสั่งอธิบดีกรมอัยการ) ได้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนออธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

/แล้วแต่...

แล้วแต่กรณี และคดีเป็นอันยุติแล้ว ด้วยเหตุพยานหลักฐานไม่เพียงพอและไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลได้อันเกิดจากมีการโยกย้ายสำนักงานบ่อยครั้งทำให้เอกสารสำนวนคดีสูญหาย หรือกรณีอื่นใดอันเกิดจากความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและเป็นเหตุให้ราชการต้องเสียหาย ให้จังหวัดดำเนินการสอบข้อเท็จจริงกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการหาผู้รับผิดชอบในทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่ต่อไป

๓. การดำเนินคดีอาญาแม้ว่าผู้เสียหายจะได้ร้องทุกข์โดยชอบแล้ว แต่ก็ไม่ทำให้อายุความทั่วไปตามมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญาหยุดลงจนกว่าจะได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาล จึงขอให้จังหวัดได้กำกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเร่งรัดติดตามผลการดำเนินคดีจากพนักงานสอบสวนอย่างต่อเนื่องทุกกระยะ จนกว่าจะได้ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล

๔. ในคดีอาญาหากปรากฏว่าได้ร้องทุกข์ไว้โดยชอบแล้ว แต่พนักงานสอบสวนยังไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดส่งพนักงานอัยการฟ้องคดีต่อศาล ก่อนครบกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญามาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ไม่น้อยกว่า ๑ ปี ให้จังหวัดประสานกับพนักงานอัยการเพื่อดำเนินคดีแพ่งเรียกร้องให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินคืนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๔๘ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

กองนิติการ

กลุ่มงานคดีและนิติกรรมสัญญา

โทร. ๐ ๒๑๕๑ ๖๓๘๗

โทรสาร. ๐ ๒๑๕๓ ๘๙๐๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ moio๕๐๐@saraban.mail.go.th

